

gavede Børn, som ikke evner at følge denne Undervisning, skal Præsten kunne give en Dispensationsbestemmelse, saaledes at de ikke kommer til at sinke den øvrige Undervisning. Jeg kan slutte mig ogsaa til dette.

Med Hensyn til Efterskolen foreslaas der oprettet 4 Efterskoler paa Grønland — for Tiden har vi kun Kateketskolen —, det vil sige, de foreslaas oprettet, naar passende Lærerkrafter kan skaffes. Her kan jeg ikke tilbageholde en Bemærkning om, at det synes, som om Styrelsen paa dette Omraade enten har forsømt sin Opgave, eller Opgaven paa dette Omraade har været af en særlig vanskelig Karakter; thi efter den tidligere Lov af 1905 skulde der allerede den Gang oprettes en Efterskole paa Grønland, og i de mange Aar, der er gaaet, er denne ene Efterskole endnu ikke blevet oprettet. Hvor Skylden ligger, kan det ikke hjælpe at strides om, det sikre er kun, at dette ikke er sket. Nu foreslaas det altsaa at oprette 4 Efterskoler. Ministeren har ved Forslagets Forelæggelse udtalt, at man vilde stræbe henimod dette Maal saa hurtigt som muligt, men at det ikke kan ske, før man har det fornødne Antal uddannede Lærerkrafter. Jeg vil haabe, at man ikke maa vige tilbage for de Ofre, som her skal bringes. Hver Skole skal forestaaes af en i Danmark uddannet Førstelærer. Jeg vil haabe, at man navnlig tager Sigte paa denne Uddannelse og giver en saadan Mand en passende Løn, saaledes at man kan vente at beholde ordentlige Krafter deroppe til at virke i disse Skoler. De kommer til at staa under Tilsyn af Landsfogeden, Provsten og Seminarieforstanderen. Naar der foreslaas 4, ligger det i, at de ikke kan være særlig store, fordi Eleverne skal have Kosten, og de foreslaas derfor kun at omfatte 20 Elever. Deres Kursus skal være 2-aarige.

Ved Seminariet i Godthaab foreslaas der ogsaa en Omdannelse, idet der bliver tilknyttet en Højskoleafdeling, og igennem denne skal samtlige Seminarieelever, ogsaa de, der vil gaa over til Specialundervisning, først gaa. Den kommer til at staa med en Forstander, to danske Lærere og det fornødne Antal grønlandske Lærere og under Tilsyn af Landsfogeden og Provsten. Betingelserne for Adgang til Højskolen er Eksamen fra Efterskolen. Højskolen deles i en Real- og en Seminarieklasser. Fra Seminarieklassen gaar man over paa det egentlige Seminarium, hvor Uddannelse sker til Lærer eller Præst, og dette Kursus er 2-aarigt. Nede i Danmark foregaar saa Efteruddannelsen af Seminarie-

eleverne ligesom hidtil paa et 2-aarigt Kursus; men det nye er, at der ogsaa foreslaas en Fortsættelse af Realundervisningen, en Specialuddannelse i Administration og Handel, og Betingelserne derfor er Eksamen fra Højskolen.

Jeg hilser de nye Elementer i Efterskolen, Højskolens Realafdeling og den nys omtalte Efteruddannelse i Danmark, med Glæde. Det er sikkert nødvendigt for at bevare for Grønland de Krafter, som findes i Landet af dansk Rod. Det kan desværre ikke nægtes, at til Trods for, at vi har koloniseret i 200 Aar, har vi kun i ringe Udstrækning formaaet at fastholde de danske Elementer deroppe, og det har ikke mindst ligget i, at Børn af Danske i Grønland ikke har kunnet faa en virkelig god Skoleundervisning. Nu gives der Mulighed for, at de i selve Landet kan faa en god Skoleundervisning og derved blive knyttet til Landet, saa at man ikke stadig skal have nye Krafter deroppe, men de prøvede og delvis akklimatiserede kan haabes at vende tilbage til Landet.

Der foreslaas nogen Forandring af de grønlandske Kasser. Deres Indtægter skal ligesom nu komme ved, at der aarlig afgives en Femtepart af de indhandlede monopoliserede Produkters Værdi, beregnet efter den til enhver Tid gældende Indhandlingstakst samt 1 pCt. af Tjenestemandenes Løn. Ogsaa der var der i den tidligere Lovgivning et uheldigt Skel mellem Grønlændere og Danske, idet de grønlandske Tjenestemænd skulde afgive 2 pCt. af deres Indtægt, medens de danske intet skulde afgive. Dette Skel slettes nu ved, at samtlige Tjenestemænd, baade grønlandske og danske, skal afgive 1 pCt. af deres Løn til Kasserne. Kommunekassen faar 50 pCt. af disse samlede Indtægter — for Tiden faar den to Trediedele —, Sysselskassen 25 pCt., og desuden en Grundfond, Landskassen 15 pCt. og Fællesfonden 10 pCt.

Med Hensyn til Retsplejen foreslaas der ogsaa Forbedringer baade i grønlandsk og dansk Ret. Man burde sikkert se med Tiden at nærme grønlandsk og dansk Ret saa meget som muligt til hinanden. Landsfogeden faar paa Retsvæsenets Omraade, som jeg har nævnt, noget forøget Myndighed, omtrent som Underdommere, lig danske Konsuler i Udlandet.

Efter Lovforslaget deles Grønland i 4 Landsdele. Vestgrønland og Sydgrønland, som dette Lovforslags enkelte Bestemmelser nærmere omfatter, og Nordgrønland og Østgrønland, som foreslaas administreret efter de paagældende Ministres nærmere Be-